ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ КУШМАНСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ КАЙБИЦКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН	ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ КАЙБЫЧ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ КОШМАН АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ **КАРАР**

19.03.2016 ел **Кошман ав.** **№ 7**

Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Кошман авыл җирлеге Башкарма комитетында гражданнар мөрәҗәгатьләре белән эшләү тәртибенә үзгәрешләр кертү турында

Татарстан Республикасы Кайбыч районы Прокуроры протестына бәйле рәвештә, гамәлдәге законнарга туры китерү максатларында, Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Кошман авыл җирлеге Башкарма комитеты КАРАР БИРӘ:

1.Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының Кошман авыл җирлеге Башкарма комитетында Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Кошман авыл җирлеге башкарма комитеты җитәкчесе карары белән расланган Гражданнар мөрәҗәгатьләре белән эшләү тәртибенә түбәндәге үзгәрешләрне кертергә:

а) 5 статьяның 1 өлешен түбәндәге эчтәлекле 6.1 пунктына өстәргә:

«6.1. Миграция өлкәсендә Россия Федерациясе законнарын бозу очраклары турында мәгълүматны үз эченә алган язма мөрәҗәгать хокук куллану функцияләрен, миграция өлкәсендә дәүләт хезмәтләрен контрольдә тоту, күзәтү һәм күрсәтү функцияләрен гамәлгә ашыручы федераль башкарма хакимият органының территориаль органына һәм Россия Федерациясе субъектының югары вазыйфаи затына (Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенең иң югары башкарма органы җитәкчесенә) гражданга хәбәрнамә белән, Россия Федерациясе субъектының мөрәҗәгать җибәрүче, әлеге Тәртипнең 6 статьясындагы 4 өлешендә күрсәтелгән очрактан тыш, аның мөрәҗәгатен яңадан җибәрү турында.»;

б) 8 статьяның 7 өлешендә киләсе редакцияне үзгәртергә һәм бәян итәргә:
«7. Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында каралган очракларда гражданнарның аерым категорияләре шәхси кабул итү хокукыннан беренче чиратта файдалана».

2. Әлеге карарның үтәлешен үзем контрольдә тотам.

Башкарма комитет Җитәкчесе Л.Р.Сафина

Кайбыч муниципаль районы
Кошман авыл җирлеге Башкарма
комитетының 19.03.2016е. 7
номерлы карарына кушымта

Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Кошман авыл җирлеге башкарма комитетында гражданнар мөрәҗәгатьләре белән эшләү тәртибе.

Мәкалә 1. Бу тәртип белән көйләнгән мөнәсәбәтләр
1. Бу Тәртип Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Кошман авыл җирлеге башкарма комитетына һәм Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Кошман авыл җирлеге Башкарма комитетының вазыйфаи затларына һәм Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Кошман авыл җирлеге Советына гражданнарның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен тану, үтәү, яклау белән бәйле мөнәсәбәтләрне җайга сала.
2. Әлеге тәртип гражданнарның түбәндәге мөрәҗәгатьләренә кагылмый:
2.1. Уйлап табулар, ачышлар, рационализатор тәкъдимнәре белән бәйле мөрәҗәгатьләр, аларны карау тәртибе федераль законнар белән регламентлана.
2.2. Җинаять, граждан, Арбитраж суд эшчәнлеге, административ хокук бозулар буенча эшләр башкару тәртибендә карала торган мөрәҗәгатьләр.
2.3. Россия Федерациясе законнары белән Россия Федерациясе Конституция суды компетенциясенә, Татарстан Республикасы законнары белән - Татарстан Республикасы Конституция суды компетенциясенә кертелгән мөрәҗәгатьләр.
2.4. Россия Федерациясе Кеше хокуклары буенча вәкаләтле вәкиленә һәм Татарстан Республикасы Кеше хокуклары буенча вәкаләтле вәкилгә, гомуми юрисдикциядәге арбитраж һәм судларга җибәрелә торган мөрәҗәгатьләр.
2.5. Федераль законнар, аларның уставлары һәм Нигезләмәләре белән җайга салынган оешмалар һәм иҗтимагый берләшмәләр коллективлары эчендә барлыкка килә торган мөнәсәбәтләрдән килеп чыга торган мөрәҗәгатьләр.
2.6. Дәүләт архивына запрослар.
2.7. Россия Федерациясе законнары белән карауның махсус тәртибе билгеләнгән башка мөрәҗәгатьләр.
3. Әлеге Тәртиптә билгеләнгән гражданнар мөрәҗәгатьләрен карау, Россия Федерациясенең халыкара килешүендә яисә федераль законда билгеләнгән очраклардан тыш, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затларның мөрәҗәгатьләрен карау белән бәйле хокук мөнәсәбәтләренә кагыла.
4. Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Кошман авыл җирлеге башкарма комитетында (алга таба - Башкарма комитет) эш башкаруның башка төрләреннән аерым алып барыла һәм җирлек башкарма комитеты җитәкчесенә һәм Башкарма комитет сәркатибенә йөкләнә.

2 нче мәкалә. Бу тәртиптә кулланылган төп терминнар
1. Гражданның мөрәҗәгате (алга таба - мөрәҗәгать) - Башкарма комитетка яки Башкарма комитетның вазыйфаи затына язма тәкъдимнәр, гариза яки шикаять, шулай ук гражданның Башкарма комитетка яки Башкарма комитетның вазыйфаи затына телдән мөрәҗәгате.
2.Тәкъдим-гражданның муниципаль хокукый актларны, Башкарма комитет эшчәнлеген камилләштерү, иҗтимагый мөнәсәбәтләрне үстерү, район

территориясендә социаль-икътисадый һәм башка эшчәнлек өлкәләрен яхшырту буенча тәкъдиме.
3. Гариза-гражданның башка затларның конституциячел хокукларын һәм ирекләрен, яисә башка затларның конституциячел хокукларын һәм ирекләрен гамәлгә ашыруда булышу турында үтенече, йә законнарның һәм башка норматив хокукый актларның бозылуы, Башкарма Комитет эшендәге җитешсезлекләр, яисә Башкарма комитет һәм вазыйфаи затларның эшчәнлеген тәнкыйтьләү турында хәбәр.
4. Шикаять-гражданның аның бозылган хокукларын, ирекләрен яки законлы мәнфәгатьләрен, яки башка затларның хокукларын, ирекләрен яки законлы мәнфәгатьләрен торгызу яки яклау турында үтенече.

3 нче мәкалә. Мөрәҗәгатьне караганда гражданның хокуклары
Мөрәҗәгатьне карап тикшергәндә граждан хокуклы:
1) өстәмә документлар яки материаллар бирү, яисә аларны таләп итү өчен мөрәҗәгать итү;
2) мөрәҗәгатьне карауга кагылышлы документлар һәм материаллар белән танышу. Әгәр бу башка затларның хокукларына, ирекләренә һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылмаса һәм күрсәтелгән документларда һәм материалларда дәүләт яисә федераль закон белән саклана торган башка серне тәшкил итә торган белешмәләр булмаса, документлар яисә материаллар бирүдән баш тарту рөхсәт ителми;
3) әлеге Тәртипнең 6 статьясындагы 1 пунктында каралган очраклардан тыш, мөрәҗәгатьтә куелган мәсьәләләрнең асылы буенча язма җавап алырга, яисә язма мөрәҗәгатьне яңадан җибәрү турында хәбәрнамә алырга;
4) мөрәҗәгать буенча кабул ителгән карарны Россия Федерациясе законнары нигезендә шикаять бирергә;
5) мөрәҗәгатьне карауны туктату турында гариза белән мөрәҗәгать итәргә.

4 нче мәкалә. Язма мөрәҗәгать таләпләре
1. Граждан үзенең язма мөрәҗәгатендә мәҗбүри рәвештә язма мөрәҗәгатьтә Башкарма комитетның йә тиешле вазыйфаи затның фамилиясен, исемен, әтисенең исемен, яисә тиешле затның вазыйфасын, шулай ук үзенең фамилиясен, исемен, әтисенең исемен (соңгысы - булган очракта), җавап җибәрелергә тиешле почта адресын, мөрәҗәгатьне яңадан җибәрү турында белдерү җөмләнең, гаризаның асылын билгели, яисә шикаятьләр, шәхси имза һәм дата куя.
2. Кирәк булган очракта гражданин үзенең дәлилләрен раслап язмача мөрәҗәгатькә документлар һәм материаллар яисә аларның күчермәләрен кертә.
3. Башкарма комитетка яки гомуми файдаланудагы мәгълүмат системалары буенча вазыйфаи затка кергән мөрәҗәгать әлеге Тәртип белән билгеләнгән тәртиптә каралырга тиеш.

5 нче мәкалә. Гражданнар мөрәҗәгатьләре белән эшләү тәртибе
1. Гражданнарның язма мөрәҗәгатен теркәү һәм җибәрү:
1) гражданнарның Башкарма комитетка мөрәҗәгатьләре аның компетенциясе нигезендә мәҗбүри каралырга тиеш.
2) Башкарма комитет гражданнарның мөрәҗәгатьләрен кабул итү бүлмәсе аша кабул итүне оештыра.
3) Башкарма комитетка кергән барлык мөрәҗәгатьләр кабул ителгән көнне теркәлә. Кергән мөрәҗәгатьләрне исәпкә алуны эш башкаручы гражданнарның

язма мөрәҗәгатьләре журналында (1 нче кушымта) һәм «гражданнарның мөрәҗәгатьләре» мәгълүмат системасының электрон базасында алып бара. Кабул итү вакытында мөрәҗәгатьнең кабатлануына тикшерү үткәрелә. Ел дәвамында бер үк гражданнан килгән мөрәҗәгатькә хат керү датасын күрсәтеп, бер үк номер бирелә.

Язма мөрәҗәгатьтә Беренче битнең аскы кырының уң ягында теркәлү штампы куела, анда теркәлү номеры һәм датасы күрсәтелә. Язма гаризага, әгәр дә хат текстында гариза бирүче турында мәгълүмат юк икән, конверт бирелә.

4) гражданнардан килгән язма мөрәҗәгатьләр Башкарма комитет җитәкчесенә карау өчен җибәрелә.

5) Башкарма комитетның вазыйфаи затлары гражданнар мөрәҗәгатьләрен карау буенча эшне оештырырга, гражданнар мөрәҗәгатьләрен тиз һәм нәтиҗәле карау, вазыйфаи затлар тарафыннан гражданнарны шәхси кабул итү өчен кирәкле шартлар тудырырга, гражданнар мөрәҗәгатьләренең асылы буенча карарлар кабул итәргә тиеш.

6) Башкарма комитет яки вазыйфаи зат компетенциясенә керми торган мәсьәләләр булган язма мөрәҗәгать теркәлгән көннән җиде көн эчендә тиешле органга яисә мөрәҗәгать иткәндә куелган мәсьәләләрне хәл итү компетенциясенә кергән тиешле вазыйфаи затка җибәрелә, әлеге Тәртипнең 6 статьясындагы 4 пунктында күрсәтелгән очрактан тыш.

6.1. Миграция өлкәсендә Россия Федерациясе законнарын бозу очраклары турында мәгълүматны үз эченә алган язма мөрәҗәгать хокук куллану функцияләрен , миграция өлкәсендә дәүләт хезмәтләрен контрольдә тоту, күзәтү һәм күрсәтү функцияләрен гамәлгә ашыручы федераль башкарма хакимият органының территориаль органына һәм Россия Федерациясе субъектының югары вазыйфаи затына (Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенең иң югары башкарма органы җитәкчесенә) гражданга хәбәрнамә белән, Россия Федерациясе субъектының мөрәҗәгать җибәрүче, әлеге Тәртипнең 6 статьясындагы 4 өлешендә күрсәтелгән очрактан тыш, аның мөрәҗәгатен яңадан җибәрү турында.

7) язмача мөрәҗәгатьтә куелган мәсьәләләрне хәл итү берничә дәүләт органы, җирле үзидарә органнары яки Башкарма комитетның вазыйфаи затлары компетенциясенә кергән очракта, мөрәҗәгатьнең күчермәсе теркәлгән көннән җиде көн эчендә тиешле дәүләт органнарына, җирле үзидарә органнарына яки тиешле вазыйфаи затларга җибәрелә.

8) Башкарма комитет яисә Башкарма комитет вазыйфаи заты, язма мөрәҗәгатьне дәүләт органына, җирле үзидарә органына яисә башка вазыйфаи затка карауга җибәргәндә, кирәк булган очракта күрсәтелгән органнардан яисә вазыйфаи заттан язма мөрәҗәгатьне карау нәтиҗәләре турында документлар һәм материаллар соратып алырга мөмкин.

9) Башкарма комитет яисә Башкарма комитетның вазыйфаи заты, билгеләнгән тәртиптә җибәрелгән дәүләт органы, җирле үзидарә органы яисә мөрәҗәгатьне караучы вазыйфаи зат үтенече буенча 15 көн эчендә мөрәҗәгатьне карау өчен кирәкле документлар һәм материаллар, дәүләт яисә башка закон белән саклана торган серне тәшкил итә торган документлар һәм материаллардан тыш һәм алар өчен тапшыруның махсус тәртибе билгеләнгән.

10) гамәлләре (гамәл кылмаулары) һәм карарлары шикаять бирелә торган органнарга һәм вазыйфаи затларга шикаятьне карап тикшерүгә җибәрү тыела.

11) гражданнар мөрәҗәгатьләренең ведомство буйсынуындагы бәхәсләр югарыдагы орган яки вазыйфаи зат тарафыннан йә суд тәртибендә хәл ителә.

2. Гражданнар мөрәҗәгатьләрен карау

8) Башкарма комитет яисә вазыйфаи зат гражданнарның мөрәҗәгатьләрен карау йомгаклары буенча түбәндәге карарларның берсе кабул ителә:
а) мөрәҗәгатьне тулысынча яки өлешчә канәгатьләндерү турында;
б) мөрәҗәгатьне канәгатьләндерүдән баш тарту турында;
в) әлеге Тәртипнең 3 статьясындагы 5 пунктында каралган очракта мөрәҗәгатьне карауны туктату турында;
г) әлеге Тәртипнең 6 статьясындагы 5 пунктында каралган очракта хат алышуны туктату турында.
9) гаризалар, тәкъдимнәр һәм үтенечләр буенча карарлар, кагыйдә буларак, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарының конкрет статьяларына сылтама белән мотивацияләнергә, ә шикаятьләр буенча органнарның яисә вазыйфаи затларның гражданнарның хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре бозылган гамәлләр (гамәл кылмавы), карарлары белән бозылган гамәлләрне (гамәл кылмавы) торгызу буенча конкрет чаралар турында мәгълүматны үз эченә алырга тиеш.
10) гражданның мөрәҗәгатен карау йомгаклары буенча Башкарма комитет яки вазыйфаи зат тарафыннан кабул ителгән карарның күчермәсе, карар кабул ителгән көннән биш көн эчендә, ләкин әлеге мөрәҗәгатьне карау вакыты чыккан көннән дә соңга калмыйча, тәкъдим, гариза яки шикаять белән мөрәҗәгать иткән гражданга җибәрелә.
11) Башкарма комитет җитәкчесе имзалаган җавап, эш буенча барлык материаллар да эш җитештерүчегә кире кайтарыла мөрәҗәгатьләре белән бергә алар «гражданнар мөрәҗәгате» эшенә бирелә һәм теркәү номерлары тәртибе буенча урнаша.
12) гражданнарның мөрәҗәгатьләре буенча чыгучы корреспонденция җибәрү Башкарма комитетның оештыру-хокук бүлеге эш башкаручысы тарафыннан гамәлгә ашырыла

6 мәкалә. Аерым мөрәҗәгатьләрне карау тәртибе
1. Мөрәҗәгать җибәргән гражданның фамилиясе һәм җавап җибәрелергә тиешле почта адресы язма мөрәҗәгатьтә күрсәтелмәгән очракта, мөрәҗәгатькә җавап бирелми. Күрсәтелгән мөрәҗәгатьтә әзерләнә торган, башкарыла торган яисә Камил хокукка каршы гамәл, шулай ук аны әзерләүче, башкаручы яки башкарган зат турында белешмәләр булса, мөрәҗәгать дәүләт органына аның компетенциясе нигезендә җибәрелергә тиеш.
2.Суд карары шикаять белдерелә торган мөрәҗәгать әлеге суд карарына шикаять бирү тәртибен аңлатып, мөрәҗәгатьне җибәргән гражданга кире кайтарыла.
3.Башкарма комитет яисә вазыйфаи зат, вазифаи затның, шулай ук вазыйфаи затның, шулай ук аның гаилә әгъзаларының тормышына, сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә куркыныч янаган язма мөрәҗәгатьне алган чакта, анда куелган сорауларның асылы буенча мөрәҗәгатьне җавапсыз калдырырга һәм мөрәҗәгатьне җибәргән гражданга хокукыннан явызларча файдаланырга ярамау турында хәбәр итәргә хокуклы.
4. Әгәр дә язма мөрәҗәгать тексты укылмый икән, мөрәҗәгатькә җавап бирелми, һәм ул дәүләт органына, җирле үзидарә органына яки вазыйфаи затка аларның компетенциясе нигезендә карау өчен җибәрелергә тиеш түгел, ә мөрәҗәгать җибәргән гражданга, әгәр аның фамилиясе һәм почта адресы укылса, хәбәр ителә.
5. Әгәр гражданның язма мөрәҗәгатендә элек җибәрелә торган мөрәҗәгатьләргә бәйле рәвештә асылда асылда язма җаваплар бирелгән сорау булса һәм шул ук вакытта мөрәҗәгатьтә яңа дәлилләр яки шартлар китерелмәсә, Башкарма комитет

1) Башкарма комитетка яки вазыйфаи затка аларның компетенциясе нигезендә килгән мөрәҗәгать мәҗбүри каралырга тиеш.
2) Башкарма комитет яки Башкарма комитет вазыйфаи заты:
а) мөрәҗәгать җибәргән граждан катнашында мөрәҗәгатьне объектив, һәрьяклап һәм вакытында карап тикшерүне тәэмин итә;
б) судлардан, тикшерү органнарыннан һәм алдан тикшерү органнарыннан тыш, башка дәүләт органнарында, җирле үзидарә органнарында һәм башка вазыйфаи затлардан мөрәҗәгатьне карау өчен кирәкле документлар һәм материаллар сорый;
в) гражданның бозылган хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен торгызуга яки яклауга юнәлдерелгән чаралар күрә;
г) әлеге Тәртипнең 6 статьясында күрсәтелгән очраклардан тыш, мөрәҗәгатьтә куелган мәсьәләләрнең асылы буенча язма җавап бирә;
д) гражданга аның мөрәҗәгатен башка җирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затка аларның компетенциясе нигезендә карап тикшерүгә җибәрү турында хәбәр итә.
3) кирәк булган очракта Башкарма комитет яисә вазыйфаи зат аның каравын урыннарга чыгып һәм тикшерү актын төзеп тәэмин итә ала.
4) мөрәҗәгатькә җавапны Башкарма комитет җитәкчесе имзалый.
3. Мөрәҗәгатьне карау йомгаклары буенча язма мөрәҗәгатьне рәсмиләштерү, гражданнарның мөрәҗәгатьләренә җавапларны башта карау һәм рәсмиләштерү тәртибе
1) журналда теркәлгәннән соң мөрәҗәгать Башкарма комитет җитәкчесенә, йөкләмәләрне (резолюцияләрне) рәсмиләштерү һәм мөрәҗәгать буенча җаваплы башкаручыны билгеләү өчен беренчел карауга тапшырыла. Беренчел карау оператив рәвештә башкарыла, ләкин 3 көннән дә артыграк түгел.
2) җитәкченең резолюциясендә башкаручыга мөрәҗәгать авторы сорауларын карау буенча конкрет бирем булырга тиеш. Резолюция составына түбәндәге элементлар керә: башкаручының (башкаручының) фамилиясе, йөкләмәнең эчтәлеге, аны үтәү вакыты, контрольнең формалары һәм даталары, имза, резолюциянең рәсмиләштерү датасы.
3) йөкләмә вазыйфасы буенча тигез булган ике яки берничә кешегә бирелгәндә, төп башкаручы-йөкләмәдә күрсәтелгән кеше беренче. Аңа башкаручыларны чакыру һәм аларның эшләрен координацияләү хокукы бирелә. Төп башкаручы һәм башкаручы турыдан-туры кул астындагыларга аерым өстәмә резолюцияләр рәвешендә йөкләмәләр бирергә хокуклы.
4) җаваплы башкаручыны билгеләгәннән соң һәм Башкарма комитетның мөрәҗәгате буенча йөкләмә (йөкләмә) гражданнарның мөрәҗәгатьләрен теркәү журналында языла һәм аны мәгълүматларның электрон базасында теркәп бара.
5) Башкарма комитетның эш башкаручысы гражданнарның мөрәҗәгатьләренең электрон базасында гражданнар мөрәҗәгатьләренең хисап карточкасын рәсмиләштерә һәм җаваплы башкаручыга мөрәҗәгать белән бергә башкару өчен тапшыра.
6) җаваплы башкаручы-резолюциядә беренче күрсәтелгән зат мөрәҗәгатьне вакытында һәм тулысынча карап тикшерүне тәэмин итәргә тиеш. Берничә башкаручыга йөкләмәләр бирелгән мөрәҗәгатьнең үтәлеше оештыру-хокук бүлеге, эш башкаручы тарафыннан координацияләнә.
7) җирле үзидарә органының яисә вазыйфаи затларның компетенциясенә караган барлык сораулар каралса, гражданнарның мөрәҗәгатьләре рөхсәт ителгән дип санала.

җитәкчесе чираттагы мөрәҗәгатьнең нигезсезлеге һәм әлеге мәсьәлә буенча гражданин белән хат алышуны туктату турында Карар кабул итәргә хокуклы, әгәр күрсәтелгән мөрәҗәгать һәм элек җибәрелә торган мөрәҗәгатьләр бер һәм теге яки бу сораугa җибәрелгән булса шул ук җирле үзидарә органы яки бер үк вазыйфаи зат. Әлеге карар турында мөрәҗәгатьне җибәргән гражданга хәбәр ителә.
6. Мөрәҗәгатьтә куелган сорауның асылы буенча җавап дәүләт яисә федераль закон тарафыннан саклана торган башка серне тәшкил иткән белешмәләрне таратмыйча бирелә алмаган очракта, мөрәҗәгать җибәргән гражданга, күрсәтелгән белешмәләрне таратуга юл куймау сәбәпле, анда куелган мәсьәләнең асылы буенча җавап бирмәү турында хәбәр ителә.

7 нче мәкалә. Язма мөрәҗәгатьне карау вакыты
1.Башкарма комитетка яки Башкарма комитетның вазыйфаи затына (аларның компетенцияләре нигезендә) килгән гражданнарның язмача мөрәҗәгате теркәлгән көннән утыз көннән дә артмаган вакыт эчендә карала.
2.Аерым очракларда, шулай ук әлеге Тәртипнең 5 статьясындагы 1 пунктының 7 һәм 8 пунктларында каралган запрос җибәрелгән очракларда, Башкарма комитет җитәкчесе мөрәҗәгатьне карау срогын озайтырга хокуклы, ләкин мөрәҗәгать җибәргән гражданга аны карау вакытының озайтылуы турында хәбәр итеп, аны карау вакытының озайтылуы турында хәбәр итә.
3. Мөрәҗәгатьләрне карау сроклары озайтылган очракта гражданнар бу хакта 3 көнлек срокта хәбәр ителә.
4. Бала хокукларын яклау мәсьәләләренә кагылышлы гаризаларны һәм шикаятьләрне, шулай ук мөмкин булган аварияләрне, һәлакәтләрне һәм башка гадәттән тыш хәлләрне булдырмау буенча тәкъдимнәрне карау кичектергесез башлана һәм 15 көннән дә соңга калмыйча тәмамланырга тиеш.
Мөмкин булган аварияләр, афәтләр һәм табигый һәм техноген характердагы башка гадәттән тыш хәлләр турында хәбәрләр кичекмәстән карала.

8 нче мәкалә. Гражданнарны шәхси кабул итү
1. Гражданнарны шәхси кабул итү Башкарма комитет җитәкчесе, җитәкче урынбасарлары тарафыннан үткәрелә.
2. Шәхси кабул иткәндә гражданин шәхесен раслаучы документ күрсәтә.
3. Телдән мөрәҗәгатьнең эчтәлеге гражданнарны кабул итүне исәпкә алу журналына (2 нче кушымта) һәм гражданны шәхси кабул итү карточкасына кертелә (4 нче кушымта)
Телдән мөрәҗәгатьтә бәян ителгән фактлар һәм шартлар ачык булса һәм өстәмә тикшерүне таләп итмәсә, гражданның ризалыгы белән мөрәҗәгатькә җавап шәхси кабул итү барышында телдән бирелергә мөмкин, бу хакта гражданның шәхси кабул итү карточкасында языла. Калган очракларда мөрәҗәгатьтә куелган сорауларның асылы буенча язма җавап бирелә.
4.Шәхси кабул итү барышында кабул ителгән язма мөрәҗәгать әлеге Тәртип белән билгеләнгән теркәлергә һәм каралырга тиеш.
5. Мөрәҗәгатьтә Башкарма комитет яки вазыйфаи зат компетенциясенә керми торган мәсьәләләр булса, гражданинга кая һәм нинди тәртиптә мөрәҗәгать итәргә кирәклеге аңлатыла.
6.Шәхси кабул итү барышында гражданинга мөрәҗәгатьне карап тикшерүдән баш тартырга мөмкин, әгәр аңа элек мөрәҗәгатьтә куелган мәсьәләләрнең асылы буенча җавап бирелгән булса.

7. Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында каралган очракларда гражданнарның аерым категорияләре шәхси кабул итү хокукыннан беренче чиратта файдаланалар.

9 мәкалә. Гражданнар мөрәҗәгатьләре буенча йөкләмәләрнең үтәлешен тикшереп торуны оештыру тәртибе

1.Гражданнарның язма мөрәҗәгатьләре буенча йөкләмәләрне үтәү вакытына оператив контрольне оештыру белән тәэмин итү гражданнар мөрәҗәгатьләре белән эшләү өчен җаваплы белгеч тарафыннан башкарыла.

2.Әгәр бер ай эчендә мөрәҗәгатьтә куелган мәсьәлә хәл ителмәсә, белгеч тарафыннан, тоткарлануның сәбәбен һәм соңгы җавап срокларын күрсәтеп, арадаш җавап бирелә. Моннан тыш, мөрәҗәгать авторына да хәбәр ителә.

Арадаш җаваплар бирелә торган гражданнарның мөрәҗәгатьләре контрольдән алынмый. Бу очракта мөрәҗәгать билгеләнгән чараларны тулысынча тормышка ашыруга кадәр өстәмә контрольгә куела.

3.Югары хакимият органнарыннан һәм оешмалардан гражданнарның контроль мөрәҗәгатьләренә җаваплар оештыру-хокук бүлегенә тапшырыла. Мөрәҗәгатьне карау процессында формалаштырылган материаллар нигезендә башкаручы тарафыннан җавап әзерләнә, ул башта мөрәҗәгатьне караган җитәкчегә имза салу өчен тапшырыла. Завизированный җавап тапшырыла оештыру-хокукый бүлегенә җибәрү өчен тәүлек дәвамында.

4. Гражданнарның мөрәҗәгатьләрен контрольдән төшерү турында карарны мөрәҗәгатьне беренчел караган җитәкчеләр кабул итә.

5. Мөрәҗәгатьне карау нәтиҗәсе контроль-хисап карточкасында (кушымта 4) һәм язма мөрәҗәгатьләрне теркәү Китабында, кагыйдә буларак, түбәндәге формада теркәлә: «уңай хәл ителгән»; «урынга барып уңай хәл ителгән»; «аңлатылган»; «урынга барып аңлатылган»; «кире кагылган»; «кире кагылган»; «уңай хәл итү өчен чаралар күрелгән». Тикшерү нәтиҗәләрен теркәлгәндә чыгыш документының реквизитлары күрсәтелә (мөрәҗәгать итүчегә җавап бирелә).

6. Гражданнарның аларга кагылышлы барлык материаллар белән соңгы рөхсәтеннән соң, эш башкаручыга кире кайталар, алар теркәү номерлары тәртибе буенча архив папкаларын формалаштыралар. Эшләр Башкарма комитетның оештыру - хокук бүлеге архивында 5 ел сакланырга тиеш (шул исәптән).

10 мәкалә. Билгеләнгән тәртипне бозган өчен җаваплылык

1. Мөрәҗәгатьләрне кабул итүдән яисә карап тикшерүдән хокуксыз баш тарту, мөрәҗәгатьләрне карау тәртибен бозу, Законсыз рәвештә карар кабул итү, рәсми запрослар буенча мәгълүмат бирүдән читләшү яки дөрес булмаган мәгълүмат бирү, гражданнарның мөрәҗәгатьләрен карап тикшерүгә бәйле рәвештә танылган мәгълүматларны тарату, шулай ук гражданнарның мөрәҗәгатьләрен карап тикшерүнең билгеләнгән тәртибен бозу җирле үзидарәнең вазыйфаи затларының Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә җаваплылыгына тартыла.

Гражданнар мөрәҗәгатьләрен карау тәртибен бозган өчен Башкарма комитетның вазыйфаи затлары Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә административ җаваплылыкка тартыла.

2. Гамәлдәге законнарда каралган очракларда Башкарма комитетның вазыйфаи затларының гражданнар мөрәҗәгатьләрендә куелган мәсьәләләрне карау һәм хәл итү буенча гамәлләре (яисә гамәл кылмаулары) суд тәртибендә шикаять бирелергә мөмкин.